Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Zorginstituut Nederland

Zorg Project Management
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon
mw. M. Stam
T +31 (0)6 123 494 43

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

2021050265

Datum 24 december 2021
Betreft Projectbrief adviesaanvraag fysio- en oefentherapie

Onze referentie
2021050265

Geachte heer de Jonge,

Eind 2020 heeft het Zorginstituut samen met de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) het advies 'Samenwerken aan passende zorg: de toekomst is nú' opgeleverd. Dit advies beschrijft hoe inzetten op passende zorg kan bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de zorg in Nederland. De verwachting is dat fysio- en oefentherapie, mits op de juiste manier ingezet, een bijdrage zal leveren aan de beweging naar passende zorg.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg aanspraak fysio- en oefentherapie op 28 oktober 2021 is het projectplan 'Naar een passende aanspraak eerstelijns fysio- en oefentherapie' bestuurlijk geaccordeerd[1]. In dit projectplan staat de volgende vraagstelling centraal: 'Wat is een geschikte vormgeving van de aanspraak van eerstelijns fysio- en oefentherapie in de basisverzekering, daarbij rekening houdend met de uitgangspunten van passende zorg?'. Hierop volgend heeft u het Zorginstituut gevraagd twee activiteiten die voortkomen uit dit projectplan uit te voeren. Aan deze twee activiteiten voegt u daarbij nog het verzoek te beoordelen of fysio- en oefentherapie bij patiënten met fibromyalgie voldoet aan 'de stand van wetenschap en praktijk' (SWEP)[2].

In deze brief ga ik in op de door u gevraagde adviezen, onze aanpak en de daarbij behorende globale tijdsplanning. Het gaat dan om de volgende adviesopdrachten:

1. Het komen tot een operationalisering van het begrip 'passende zorg' voor de casus fysio- en oefentherapie door middel van de zogenaamde 'pressure cooker'-methode. Dit betreft stap 1 uit het projectplan.
2. Het adviseren over de inrichting van de aanspraak van eerstelijns fysio- en oefentherapie zoals weergegeven in Bijlage 1 van het Besluit Zorgverzekeringen. In het genoemde projectplan gaat het om stap 3.
3. Het beoordelen of fysio- en oefentherapie bij patiënten met fibromyalgie voldoet aan 'de stand van wetenschap en praktijk' en of deze zorg definitief opgenomen kan worden in het basispakket van de zorgverzekering.

---

1 Kamerbrief over Projectplan Fysio- en oefentherapie Naar een passende aanspraak voor eerstelijns fysio- en oefentherapie | Publicatie | Rijksoverheid.nl met kenmerk: 3284307-1020152-Z; 29 november 2021.

2 Brief Adviesaanvraag fysio- en oefentherapie met kenmerk: 3279633-1019496-Z; 15 november 2021.

Hieronder lichten we per adviesopdracht toe hoe we aan uw verzoek tegemoet komen.

Adviesopdracht 1: Operationalisering begrip passende zorg in 'pressure cooker'
In de eerste adviesaanvraag vraagt u ons om middels een zogenaamde 'pressure cooker' tot operationalisering van het begrip 'passende zorg' voor de casus fysio- en oefentherapie te komen. Dit betreft stap 1 uit het projectplan.

Resultaat adviesopdracht 1:
Het eerste beoogde resultaat is de inschatting of operationalisering van het begrip Passende zorg voor de fysio- en oefentherapeutische zorg haalbaar is vóór juni 2022. Deze inschatting wordt eind februari 2022 opgeleverd aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit noemen wij het 'GO/NO GO'-moment, waarbij de volgende tussenuitkomsten mogelijk zijn:

- Een NO GO betekent dat het niet mogelijk is op deze korte termijn aan uw verzoek tegemoet te komen. In dat geval zal het Zorginstituut onderbouwen wat daarvoor de argumenten zijn.

- Een GO betekent dat het Zorginstituut binnen de daaropvolgende drie maanden zowel tot een inventarisatie kan komen van de onderdelen van de fysio- en oefentherapie waarvan wij een potentiële meerwaarde verwachten, alsmede de criteria kan benoemen waarmee wij in een later stadium die meerwaarde willen beoordelen.

Aanpak adviesopdracht 1 in eerste drie maanden:
Het Zorginstituut zal in een beperkte periode van drie maanden een inschatting maken of de potentiële meerwaarde van fysio- en oefentherapie vanuit de uitgangspunten van Passende zorg geoperationaliseerd en geconcretiseerd kan worden. Hiervoor start het Zorginstituut met een brede inventarisatie van a) de (voorlopige) inzichten rond Passende zorg die al beschikbaar zijn; b) de vigerende visies, informatie en ideeën bij patiëntenorganisaties, maatschappelijke organisaties, beroepsorganisaties en zorgverzekeraars; en c) de kennis en goede voorbeelden die (op schrift) beschikbaar zijn bij kennisinstellingen, beroepsorganisaties en innovatieve voorlopers in het praktijkveld.

Betrokkenheid partijen bij adviesopdracht 1:
De meest relevante betrokken partijen zijn verenigd in het Bestuurlijk Overleg aanspraak fysio- en oefentherapie. Het Bestuurlijk Overleg heeft het projectplan geaccordeerd en zijn volledige medewerking toegezegd. Alle partijen uit het Bestuurlijk Overleg ontvangen een uitnodiging ten behoeve van de brede inventarisatie. Wij zullen ook aanpalende partijen, zoals organisaties van burgers, huisartsen en medisch specialisten betrekken bij deze inventarisatie. Het concept inventarisatie rapport zal voorgelegd worden aan de drie adviescommissies van het Zorginstituut: Kwaliteitsraad (KR), Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) en Adviescommissie Pakket (ACP).

Planning adviesopdracht 1:

Het routeplan voor deze adviesopdracht is gevisualiseerd in bijgevoegde bijlage.Het vertrekpunt bij passende zorg is het functioneren en de kwaliteit van leven van mensen. In de visualisatie zijn de opvolgende stappen van een brede inventarisatie en vorming van criteria voor passende zorg weergegeven.

De globale planning is als volgt:

2021

- December: Opstartfase. Afstemming over de opgave en bepalen van een routeplan. Publiceren van het nieuwsbericht.

2022

- Januari – Februari: Operationaliseren van de mogelijkheden van Passende fysio- en oefentherapeutische zorg. Inventarisatie met patiënten, zorgverleners, zorgverzekeraars en kennisinstellingen. Hierbij halen we breed informatie op en gaan we in dialoog over goede voorbeelden uit de praktijk.
- Februari: Eind deze maand GO/NO GO moment tussen Zorginstituut Nederland en het ministerie van VWS voor verdere uitvoering.
- Maart: opgehaalde informatie filteren en concretiseren. Vaststellen waaruit de potentiële meerwaarde bestaat en met welke criteria deze meerwaarde beoordeeld kan worden.
- April – Mei: Consulteren van bevindingen bij betrokken partijen. Concept inventarisatie rapport voorleggen aan de KR, WAR en ACP.
- Eind mei: Grotendeels afronden van het inventarisatie rapport, vaststelling door de Raad van Bestuur van Zorginstituut Nederland en aanbieden aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Vanwege de veelheid en diversiteit aan informatie die we in de inventarisatie op willen halen, binnen de gestelde korte tijdslijnen, is nauwe samenwerking tussen het Zorginstituut en de partijen nodig. Hierbij dienen de partijen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid voldoende input en feedback te geven over de mogelijkheden om invulling te geven aan het begrip passende fysio- en oefentherapeutische zorg, die congruent is met de doelstellingen voor Passende Zorg. In het kader van risicobeheersing is daarom het GO/NO GO moment ingebouwd.

Adviesopdracht 2: Inrichting Bijlage 1 Besluit zorgverzekering
Als tweede opdracht vraagt u ons te adviseren of het mogelijk is om de aanspraak van eerstelijns fysio- en oefentherapie zoals weergegeven in Bijlage 1 van het Besluit Zorgverzekeringen anders in te richten. Het betreft stap 3 uit het projectplan. Het doel van deze adviesopdracht is om indien mogelijk tot een andere vormgeving te komen van Bijlage 1, waarin toegankelijkheid, doelmatigheid en uitvoerbaarheid van de zorg beter in balans zijn en waarin enkele indicatiegebieden beter gedefinieerd zijn.

Resultaat adviesopdracht 2:
Het resultaat betreft een advies in de vorm van scenario's, die inzicht geven in mogelijkheden voor een andere inrichting van Bijlage 1. Wij beogen dit advies eind maart 2022 aan te bieden.

U vraagt ons ook om doelmatigheid van zorg in de advisering mee te nemen. Dit is binnen het tijdsbestek niet haalbaar. Het Zorginstituut kan in dit advies alleen een algemene inschatting van zinnige zorg bij (groepen van) chronische indicatie meenemen in de scenario's. Ten aanzien van de toegankelijkheid zien wij met name de relatie met de eigen betaling van de eerste twintig behandelingen in de basisverzekering.

Aanpak adviesopdracht 2:

- Het Zorginstituut brengt de huidige vergoedingen risicogericht voor enkele aandoeningen en indicatiegebieden op Bijlage 1 in kaart op basis van declaratiegegevens.
- Het Zorginstituut doet een voorstel voor een nieuwe omschrijving van een beperkt aantal indicaties. Dit betreffen indicaties waarbij de huidige omschrijving onvoldoende duidelijk blijkt te zijn en een nieuwe omschrijving door betrokken partijen als verbetering wordt gezien. In het vastgestelde projectplan staat beschreven dat het Zorginstituut gericht zal kijken naar de beschrijving van de indicaties 'weke delen tumoren met een behandelduur van maximaal twee jaar na bestraling' en 'fysio- en oefentherapie na opname in een ziekenhuis, een verpleeginrichting of een instelling voor revalidatie'.
- Het Zorginstituut werkt verschillende scenario's uit en stelt hierbij een budgetimpactanalyse (BIA) van elk scenario op.
- Het Zorginstituut bespreekt met de partijen uit het Bestuurlijk Overleg aanspraak fysio- en oefentherapie de scenario's om inzicht te krijgen in het draagvlak en uitvoerbaarheid.
- Aan de hand van een aantal op te stellen parameters gaat het Zorginstituut de scenario's afwegen. Hierbij valt te denken aan toegankelijkheid van zorg, betaalbaarheid, uitvoerbaarheid en draagvlak voor het betreffende scenario.
- Het Zorginstituut stelt een advies op aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, met daarin het preferente scenario voor een andere vormgeving van Bijlage 1, inclusief de budgetimpact hiervan voor de basisverzekering. Een concept advies wordt besproken in de ACP.

Hierbij tekenen wij aan dat het tijdsbestek voor deze opdracht beperkt is.. Het risico ligt met name in de analyse van declaratiegegevens. Het is mogelijk dat de declaratie gegevens onvolledig zijn of dat de analyse van declaratiegegevens complexer blijkt te zijn dan vooraf ingeschat. Dit zal afbreuk doen aan de mogelijkheden om goede scenario's en budgetimpact analyses op te stellen. Wij blijven hierover met regelmaat in gesprek met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Betrokkenheid partijen bij adviesopdracht 2:
De meest relevante betrokken partijen zijn verenigd in het Bestuurlijk Overleg aanspraak fysio- en oefentherapie. Het Zorginstituut nodigt deze partijen uit om in gesprek te gaan over het draagvlak en uitvoerbaarheid van de verschillende scenario's. Daarnaast is het voor partijen mogelijk om na voorafgaande aanmelding in te spreken bij de vergadering van de ACP. Een formele bestuurlijke consultatie van het volledige conceptadvies binnen dit tijdsbestek is niet haalbaar.

Planning adviesopdracht 2:

De globale planning is als volgt:

2021
- December: Opstartfase; overleg met patiëntenorganisaties.

2022
- Januari – Februari: Analyse van declaratiegegevens en quickscan van relevante literatuur. Vorming van scenario's. Met partijen uit het Bestuurlijk Overleg Aanspraak Fysio/Oefentherapie in gesprek over de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de verschillende scenario's. Uitwerken van advies en opstellen van potentiële budgetimpact.
- Maart: Beoogde bespreking van het conceptadvies in de ACP op 11 maart 2022. Eind maart: Vaststelling door de RvB van Zorginstituut Nederland en aanbieding advies aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Adviesopdracht 3: Beoordeling van de stand en wetenschap en praktijk van fysio- en oefentherapie bij de aandoening fibromyalgie
Als derde vraagt u ons een beoordeling (duiding) uit te voeren van 'de stand van de wetenschap en praktijk' van fysio- en oefentherapie bij fibromyalgie, en vervolgens een pakketadvies of deze zorg definitief opgenomen kan worden in het basispakket van de zorgverzekering.

Resultaat adviesopdracht 3:
Het Zorginstituut beoordeelt eerst of een duiding het geëigende middel is in het kader van pakketbeheer. Indien deze beoordeling positief is, zal het Zorginstituut in een vervolgopdracht een duiding uitvoeren. Indien deze beoordeling negatief is, zal het Zorginstituut in een vervolgopdracht bekijken op welke wijze een aanspraak op fysio- en oefentherapie bij patiënten met fibromyalgie het beste vorm kan krijgen, in samenhang met andere stappen zoals beschreven in het projectplan.

Aanpak adviesopdracht 3:
Om te bepalen of een duiding, dat wil zeggen een beoordeling van 'de stand van wetenschap en praktijk', het meest geëigende middel is om te komen tot een aanspraak of fysio- en oefentherapeutische zorg bij patiënten met fibromyalgie, voeren we een screening uit. In de screening kijken we onder andere naar nieuwe beschikbare wetenschappelijke evidentie in relatie tot een eerdere beoordeling van fysio- en oefentherapie bij fibromyalgie door het Zorginstituut (dd 2010). Omdat het adviestraject gericht op een passende aanspraak fysio- en oefentherapeutische zorg gelijktijdig vorm krijgt (adviesopdracht 1), zullen we ook bekijken in hoeverre specifieke advisering over de aandoening fibromyalgie nog steeds aangewezen is. Vervolgens beoordeelt het Zorginstituut of een duiding opportuun is.

Planning adviesopdracht 3:
- December 2021 – januari 2022: Uitvoeren screening.
- Februari 2022: Interne raadpleging medisch experts, zo mogelijk wordt ook de WAR geraadpleegd; Vaststelling advies Raad van Bestuur van Zorginstituut Nederland.
- Eind februari 2022: Aanbieding advies over het al dan niet gaan duiden aan minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Betrokkenheid partijen bij adviesopdracht 3:
Het Zorginstituut voert de screening zelfstandig uit. Tijdens deze screening zullen partijen via onze reguliere kanalen geïnformeerd worden.

Haalbaarheid
Samenvattend komt het erop neer dat wij aan de slag zijn met de drie adviesopdrachten, in separate projecten met elk een eigen werkwijze en tijdsplanning. Omdat het een adviestraject is met een strakke tijdsplanning en diverse onzekerheden, is driewekelijkse afstemming tussen het Zorginstituut en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over deze adviesaanvraag afgesproken. Op basis van het eerder genoemde bestuurlijk geaccordeerde projectplan stemmen we tijdslijnen op elkaar af. We houden hierbij zoveel als mogelijk rekening met de geplande overlegmomenten van Bestuurlijk Overleg. Daarbovenop zal afstemming nodig zijn over een communicatieplan.

Het succes van het adviestraject is mede afhankelijk van de inzet en wil van betrokken partijen om in korte tijd input te leveren. Wij zullen deze partijen goed meenemen in de te realiseren resultaten en hen op de hoogte houden van de voortgang en uitkomsten.

Zoals eerder beschreven zien we in uitvoering van adviesopdracht 2 diverse risico's in relatie tot de kwaliteit van declaratiegegevens. De doorlooptijden van adviesopdrachten 1 en 2 is ambitieus, terwijl tegelijkertijd ook zorgvuldigheid gewenst is. Als blijkt dat zaken meer tijd nodig hebben, dan zullen we het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hierover tijdig informeren. Het eerstvolgende rapportagemoment zal in februari 2022 zijn.

Tenslotte realiseren we ons de grote maatschappelijke relevantie van de drie adviesopdrachten. Zo'n drie op de tien volwassenen gebruikt op dit moment fysio- en oefentherapie in Nederland. Dat betekent ook dat een andere vormgeving van de aanspraak van eerstelijns fysio- en oefentherapie in de basisverzekering potentieel een enorme bijdrage kan leveren aan het meer passend maken van de zorg in Nederland. En daarmee aan ons gezamenlijk streven om goede verzekerde zorg toegankelijk te houden voor iedereen in Nederland.

Hoogachtend,

Tiana van Grinsven
Plv. Voorzitter Raad van Bestuur

Zorginstituut Nederland

Datum
24 december 2021

Onze referentie
2021050265

Bijlage

Routeplan adviesopdracht 1: Inventarisatie en vorming van criteria voor passende aanspraak op eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg

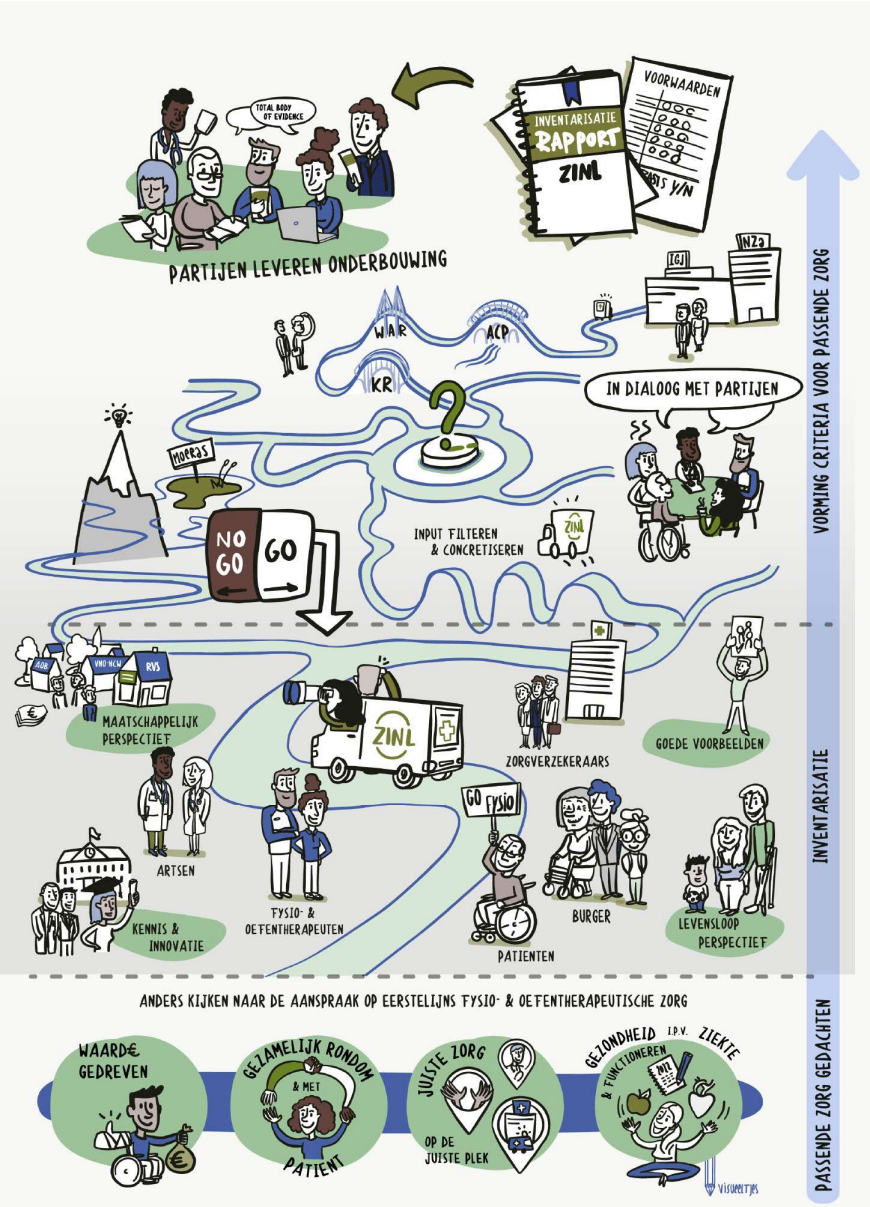

Zorginstituut Nederland komt onafhankelijk en zelfstandig tot een advies, waarbij voortdurend dialoog zal plaatsvinden met partijen. Het vertrekpunt bij het gedachtengoed over passende zorg is het functioneren en de kwaliteit van leven van mensen. Het gaat om zorg die van meerwaarde is voor de gezondheid en het functioneren van mensen, tegen een redelijke prijs. Nb. Dit routeplan betreft een eerste fase in het proces naar een passende aanspraak van eerstelijns fysio- en oefentherapeutische zorg. Als het iteratief proces naar verwachting verloopt, gaan partijen in een vervolgstap hun visie op onderbouwing van de potentiële meerwaarde van fysio- en oefentherapie beschrijven én zal het Zorginstituut daaropvolgend de kwaliteit van die onderbouwing gaan beoordelen. Zo werken we samen aan passende en toekomstbestendige zorg.